

Hvad sker der så nu?

Byen lukker op. Men til hvad?

Et par iagttagelser fra coronatiden

Engang under den første nedlukning i april 20 passerede jeg en dreng, der gik med sin far. De skulle ned til havnen og fiske. Drengen var 6-7 år. Han strålede af frydefuld forventning. Det var et lykkeligt syn. Det var også bevægende, ikke mindst fordi det i det øjeblik gik op for mig, hvornår jeg sidst havde set en far med sin søn på den måde. Det var måske samværets direkte form, der var bevægende. Og så at drengen simpelthen så så dybt glad ud. Det var en smuk oplevelse på en smuk dag.

Mange vil måske genkende det. Forældre der er sammen med deres børn for samværets skyld, uden at skulle 'udnytte' tiden. Det blev et mere normalt syn under coronanedlukningerne end det havde været tidligere.

Kontrasten udgøres af en anden oplevelse nogle få måneder senere. Byen var igen åbnet, og hverdagen var næsten som før. Jeg skulle cykle ud til Vesterbro og cyklede langs søerne om morgenen. Trafikken på cykelstien var det stik modsatte af den stemning af ro, som havde præget byen tidligere. Hektisk og hidsigt trampede folk i pedalerne. Tempoet var højt, stemningen var pushy. Den stemning jeg husker fra min barndom, hvor man var opmærksom på hinanden, virkede lige så lang væk nu, som den havde været det før nedlukningerne. Byen var tilbage til den hårde omgangstone, som desværre har været kendetegnende for København i mange år.

Det er et mærkeligt fænomen, for jeg har i perioder boet i et par andre storbyer i Europa, men ingen med så dårlig social omgangsform som København. Her kan vi noget særligt.

Nede ved Baggesensgade på Nørrebro stod to børn med deres cykler ude i kanten af cykelstien. De var vel 8 -9 år en dreng og en pige, søskende som skulle krydse cykelstien for at cykle ned mod Østerbro. Egentlig skulle det jo være en relativt lille ting at krydse en cykelsti, men den morgen var det ikke så ligetil. Der var tilsyneladende ingen, der satte tempoet ned. Først da vi var to, der standsede op og fik dem hjulpet over, gik det. Ledsaget af et vredt tilråb fra en mand på en racercykel, som ikke kunne bære at sætte sit eget tempo ned. En markant oplevelse af en by med en omgangstone, der ikke har plads til hensyn.

Hvilken by kommer der ud af det, når vi vender tilbage til normale forhold? Bliver det den hektiske, effektivitetssøgende og præstationsorienterede by, der prioriterer aktiviteter, events, hidsighed og hårdhed? En by uden plads til steder med ro og fred, en hensynsløs by, hvor den langsomme, den udsatte eller den svage ses som en forhindring? Eller bliver der rum til dem, der ønsker harmonien og nærværet, hensynet og omtanken? Prisen for at negligere det sidste er høj.

En kultur og et samfund kan udvikle en ubehagelig accept af hårdhed. Det brutale kan blive det normale. Ham geniet på cyklen der råbte efter os, fordi vi hjalp børnene over cykelstien, har sikkert tabt 7-8 sekunder den dag. Åbenbart nok til at bringe ham i affekt. Må han og hans lige blive væltet omkuld en dag. Ikke fysisk, men af en lærdom som gør, at han lærer at sanse andet og mere end det, der lige befinder sig inden for hans egen horisont. Og må han og hans mange ligesindede indse, dersom det er muligt, at intet samfund og ingen by kan hænge bare nogenlunde sammen, hvis enhver kun er optaget af sit eget.

Ved at standse op ind imellem og gå ned i tempo, sanser man det, man ikke ser i forbifarten. Det var lige netop det, de havde fundet ud af, faren og sønnen med fiskestængerne i april måned 2020 på vej ned til havnen. Deres samvær var ikke betinget af, at alt omkring dem var lukket ned. Deres samvær kan sagtens realiseres i den hverdag, vi er ved at vende tilbage til. Må vi bibeholde noget af den ro, der er så afgørende for en storby. Den giver plads for menneskeligheden, rummeligheden, eftertanken og nærværet. Det går ikke uden. Det er så lidt, der skal til, men det har stor betydning.

Mikkel Wold